

Augusta Šebestová

LIDSKÉ DOKUMENTY

a jiné národopisné poznámky

Augusta Šebestová rozená Bezdekova.

Augusta Šebestová

LIDSKÉ DOKUMENTY

a jiné národopisné poznámky

nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umísťování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takového sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

VĚNOVÁNO PAMÁTKÉ

FRANT. LAD. ČELAKOVSKÉHO,

OTCE SLOVANSKÉHO NÁRODOPISU.

PŘEDMLUVA AUTORKY

*Vybídnuť byvší p. ředitelem **J. Klvaňou** v Kyjově a jinými odborníky, odhodlala jsem se vydati tuto sbírku národopisných poznámek z rodného svého kraje.*

Sbírajíc tento národopisný materiál, neměla jsem ani v úmyslu jej kdy vydati tiskem. Chtěla jsem jej jenom zapsati do Kobylské pamětní knihy svým rodákům na památku.

*Jest sebrán z osad jihomoravských (z Kobylího, Vrbi-
ce, Pavlovic, Bořetic, Němčiček, Rakvic, Bilovic, Žižko-
va, Čejkovic a ze Štárvíček), obývaných lidem, jenž liší
se krojem, nářečím a také individuálním rázem, na při-
rozených zvláštnostech těla i ducha se zakládajícím, nejen
od sousedních Slováků, ale také od ostatních Hanáckých
Slováků. Nenazvala jsem je „lidovými“, nýbrž „**lidský-
mi**“, poněvadž je lid tak jmenuje.*

*Bude snad nutno připomenouti, že tyto poznámky neby-
ly nijak slohově upravovány, nýbrž že jsem zaznamená-
vala všecko beze změny docela věrně tak, jak jsem to z úst
lidu slyšela.*

V Kobylí, v dubnu 1899

Augusta Šebestová

OD KOLÉBKY DO HROBU

DĚTSTVÍ

Malý děti ijú chlíb, velký pijú krív. Na děckách si nemá člověk zakládat. Jak naši kmocháček: měli Katušu a Hantoša. Měli na nich celej základ, to říkávali: Moja Katuška je moje celý království a můj Hantonínek půl. Celý království jim umřelo a z toho Hantonínka je taková trúba, že ju mosí pohledat.

Kojenec osiřelý. No jak bych jim to řekla, jak to indová bývávalo. Dyž umřela matka, kerá kojila, tak moje brstevnice, co byly, to može byt dobrých štyrycet roků, dyž ostalo po ni diťátko, tož mu dávaly mlíko plechovú konvičku a cumel z krupice a mlíka. Šak by takovýmu dítěti pámbíček taky křivky neudělal, dyby to vzal k sobě. Co macocha, dyby to jak dobře obcházela, dyž přece co není od srca, není k srцу.

A říkajú tak ženský, že prej ta mrtvá šestinedělka do šesti neděl každú noc o dvanásti hodinách chodí diťátko kojit. To kolikrát v tem domě, kde je ten maličkej siroteček, že slyšeli, jak se kolíbka hýbala. Aji prej viděli lidi, jak ho dala na stůl, jak ho převinula a zas ho dala do kolíbečky a zas se ztratila.

Nekřtěňátka. Nó tak ty nekřtěňátka, dyž umřú, ty prej dondú do předpekli, kde tí svatí otci čekali. Kdož to ví, milej brachu, my nemožem odsuzovat takový chudátko, dyť se v ničem neprovinilo. Ale prej do nebe nemože.

Novorozeňátko. Na Velkej pátek, to prej se málokdy trefí, aby se narodilo maličký. To je velice ščasný. Ale prej není tak hned na dědině pamětníka, že by se bylo na Velkej pátek kemu dítě narodilo. Takový dítě mívá košelku. Dyž mu ju nechá, má velkou moc. Enomže: co matka, ta si toho nepovšimne a babka, tá beztak mu ju nenechá.

Dyž se babka omešká svlíknút diťátkovi košelku, ona oschne, nerozezná se a roste zároveň s dítětem. Ono, co žije, všecko vidí, duchy, strašidla a všecko takový. Po smrti nezhnije, vyschne, sežlutne a ostane zamrzlíkem.

Kdo se v dvanáctú hodinu noční narodí, ten že je neščasnej, ale to je pravda, taky sem se v půlnoční dobu narodila a taky ve světě toho trápení užila. Ale dyž se narodí dítě v nedělu alebo dyž se v nedělu odstaví, to prej je potom velice čistotný.

Dyž se dítě narodí se zubíčkama, je můrú. To může babka spravít, dyž mu strčí hned dřevko mezi ty zubíčky a dásňa, tož ono potom chodí dřevo cumlat. Jedna taky že se na ten kříž za dědinú dycky upjala a cumlala ho, ale lidom taková dá pokoj.

Alebo dyž nesú diťátko, tak děvčátko ke křtu a stúpnú kmotři s ňú do kostela spěš, než ju panáček pokropili, tož tá potom že je taky tú můrú.

Dyž dítě ztratilo cicínek a dá mu ta matka ešče pit, to je taky to dítě můrú, každý, to už nemá dat pit po odstavěňú.

A to je smutný, dyž tak nejakej ten mrzáček se narodí. Jedna tadyk dycky herdečila, truc chlapa, a pěkně jim

udělal pámbu zázrak, takovej mrzáček se jí narodil, že se to po kolenách plazilo. Babka že to chtěla, hned jak se to narodilo, uškrtit, ale ta matka nechtěla.

Malý díátko se nemá česat do jednoho roku, protože by dostalo bolavú hlavičku. To se dycky hlavička rozbo-laví.

Ani se s ním nemá do jednoho roku chodit na kerchov, to umře.

Babičky. Ja, ty nebyly indá učený, jak včilkej, dyť aji já sem jednu v čas núze babila u mojej sestřenice, ale nechtě-la bych to, o bóže, za nic, to je špatnej kšeft, ty bolesti přehlídat. Nebyly učený, ale věděly dovíco, ty mladý včil temu nechcú věřit.

Kútnica. Slunce za hory, dvěře na závory a kútnica za kútní plachtu, říkávali.

Indová stávaly se všelijaký věci, tyto mladý včil temu nedajú víry, pod chvílku se mně vysmějú, dyž ím tak neco vyvádím. Kútnica měla byt za plachtú, než slunko vyšlo, v dvanástú hodinu polední a večír, než slunečko zašlo. Neměla ani na zem šlúpnút, a to po celých šest neděl, ani se česat nesměla.

Každú kútnicu indá, jak se kdy stalo, tá mlíčná zima naščivila a nebylo ešče na tem dost, ešče se dovíco udě-lalo! Zas mlíčná zima pominula, protože třetí deň nastú-plo mlíko.

Moja tetička měli zlú matku. To byli mužova matka. Jednú taky došli do kúta ta tetička a pěkně, jak slunko

zapadlo, ta matka podojili krávy a vyhnali tú tetičku s tým mlíkem do sklepa. Nechceli jim s tým mlíkem jit, ale moseli. Dyž došli do půli sklepu, neco na nich prsklo, jak by hlinu na nich hodil. Oni se lekli a zima jich roztřepala, a už jim od tej zimy nepomohli, umřeli.

Včil ty kútnice! Do večera je v poli, večír se to narodí, ráno majú byt křtiny, tož nejedna obličuje v jizbě lebo v kuchyni, aby tí kmotři just tak do tej špiny nevpadli.

Jedna ta kútnica si tak vyšla na dvůr, a donďa zpátky, chlapisko sedí si jakýsi u stola, fúsiska po pás. Ona zakřikla Naježíšmarja a nádeníci, dyž došli dom z pola, že ju našli pod postelú, celá podrápaná a bez sebe. Spěš, za našich předků to bývalo, maminka dycky říkali, že není hodno jit kútnici ven.

U nás Podlužná taky šla kdesi po práci, bývali sme vedlivá, a najednú vám okolo tej jejich chalupy takový věřisko se zatočil, a nebyl větr, bylo ten deň ticho, a to najednú hú, hú, hú a jak by uťal. Povidaly sme si s mamičkú: Co to k strelu? A bratr povídá: Co je to? Čert zas nesl nekde Podlužnú, baba, dyž je v kútě, má lapět doma. Kútnica táhne búřku za sebú.

No ja, dyť sem povdala, lidi včil nic nedbajú. Jak ta mladá Lúpalka. Tož kde až bývá počta od nich, ona si vám nese kartu na počtu, je teprú týden v kútě a nebyla ešče v kostele. Pámbu všeco vidí! Šak ji dali tá její tetka. Prej ty, robo hlúpá, dyť ti to dítě možú čarodejnice odnést! Ná vidíte, v noci došel takovej vichor, v chalupách moseli okna držet, aby jim nevyletěly, a ten hrom, to bylo boží dopuštění. Taková má vlezť do postele rači, potom aby druží za ňu trpěli.

Podvrženci. A tí podvrženci esli sú? No bože, ba sú! Esli znajú Budilku Maryšu, šak je to Slovenka, byla v kútě. Slúžila sem tenkrát u nebožky Příkaskej, pámbu jim dej nebe – to byli tuze pobožná žena a tuze pracovitá, dělná, jak my povdáme – za tú milú chůvu a nesla sem tej Budilce do kúta. No tož beztak sem to dítě na vlastní oči viděla, dítě jak dítě, bylo jak druhý. Donesu do toho milýho kúta po druhý, Budilky nic; prej šla kdesik na kúsek trávy, bylo just v pravý poledně, ve dvánáctú hodinu.

V kostele nebyla a po trávě už brúsila. Přišlo se mně na to dítě v tej kolíbečce podívat a ono vám hlavu jako štvrť, hlas celej ináč, nožičky jak hůlečky, ručičky taky jak zбіlečko. Na tož potom jí to jedna zkušená pocestná ženská, just se tak k temu trefila, vyjádřila, že to diťátko ty divý ženy za poledňa podhodily. V poledně že kútnica utýct nemá diťátkovi. Ná a nesmí temu potom zle dělat, lebo by ty divý baby zasej si postihly na jejím diťeti.

A bože, to se s tým potom natrápí, ono vám to hrubě nemluví, nechodí, s odpuštěním krom vašej poctivej hlavy, třeba do štrnásti roků pro sebe dělá, a tož taková s tým máte. Tadyk už, co pamatuju, nekolik dětí ty divý ženy podhodily.

Naši maminka vyvádívali, že jedna žena taky byla v kútě a byla sama doma. Just to bylo tak v žňovej čas, nikeho nikde, všecí na poli a jí se zachcelo vody. Vynde si ke studni, bylo to v pravý poledně, a než se vrátila, už bylo dítě iný, no podvrženec. Lazívalo prej to po zemi, nemluvílo, a dyž temu dala mlíka na tu zem, tož prej slyšela, že to mluví. Dívá se klíčnı dírkú a ono vám se k temu slízali hadi. A to dítě že povidalo tem hadom: Papej aji kúpy, ne enom míčí, a tož tá matka že si vzala to dítě do putny na záda a nesla ho do Žarošic k Panence Marii. A tu

prej kdesik z vody u palaší zavolalo neco: Voher dy putn? – Auf dy Žarošic. A tož, slyša to ta matka, putnu důle a povidá: Tož ták, tady umíš mluvit a doma ne? A hrk s tým do vody a oni ty divý ženy pustily to pravý její dítě ven. Takovej ženě nepatří byt v pravý poledně venku, potom má.

Dyž sem byla s Babušků, šak to bylo moje první dítě, v kútě, tož mamička pořád: Enom nechod' ven, enom nechod' ven, henkaj máš putýnku, di na putýnku. Ale k nám chodívalo moc besedníků, tož co – před něma půjdu? Vyšla sem na ten dvůr, enom přede dveře, a ono se vám nade mnú tááákový větrisko zatočilo a hú, hú, hú, až mně uši zalehly. A takovej zvuk hroznej, divnej to vypadalo a já fúk zpátky do tej postele. A potom v noci chcu převinovat Babušku a přinde mně podívat se ke dveřom. A ono táááková veliká ženská stojí v tech dveřách a furt ke mně.

Donde k lůžku a chmac po Babušce. A já sem tú Babušku ták s celú silú držela, div sem to dítě nerozmňackala, ale, lidi, tá se na mě, tá ženská, škaredě škňůřila, že není možná vypovědět, podnes ju vidím, jak by včil přede mnú stála.

Zakříkla sem, co sem hrdla měla, ale mamička, spali aji s tatíčkem v tej seknici, mě neslyšeli. Ta ženská drap duchnu a šúst s ňú na zem a já sem zasej zakříkla, tož mamička škrk z lůžka, zbudili tatíčka a ke mně. Tu duchnu na mě hodili a drželi ju, tak to se mnú vyhazovalo, ta mlíčná zima. Celý lůžko pokropili svěcenú vodú, šak dyby tej vody ne, doví, co by nebylo stalo.

Zhlídnutí. To je dokázaná věc, temu já věřím. Taky sem jednu šla okolo Hliveckýho, esli je jim povědomo, ten

Hliveckej měli u sebe dceru, vdovu s dětma, a ta jedna děvčica měla tákovéj velikej flek, od nosa až po oko se jí tahl, a mně tak přišlo se na ňu podívat a chytla sem se toť pod bradu a akorát – pěkně jak se to třetí děvče moje narodilo, pod bradů flek jak štyrygrejcárka a tak ho má. A tož mně povídali kmotřenka: Ja to se nesmíte dívat, a dyž tak neco uvidíte, nikde se nechytejte, zatnute dobře oba palce, a tož já od tej doby, dyž chodím s útěžkem, zatnu palce do pěstí dobře a držím zaťatý, pokáď nezandu. Lehko se uzapomene taková ženská, zhlídne neco a diťátko je potom poškareděný. Do půli času si mosí dat pozor.

Kút. Dyž se enom trochu kmotrujú, třeba dyž enom jejich stařecci si nosili jeden druhýmu na rukách, už možú nest do kúta, dyž je jejich dobrá vůla. – Do kúta posílají obyčejně třikrát i čtyřikrát a jen velmi chudobné ženy se spokojí s jednou zásilkou. Posílání do kúta se oplácí a opomene se jen tehdy, jestliže se rodina „mezi sebú pohněvá“ anebo opomene se „z velkej pýchy“ vůči chudé šestinedělce.

Do kúta se posílá na mísách a v šálu, t. j. v polévkovém hrnci. Mísy a šál zavážou do kartounového šátku, do kukučka.

Flašky s vínem nesú v sotúrku. Přes pole nesú pečivo v košách na zádech v tříloketnice lebo v ubrusu.

Nejstarší dcery nebo služky odevzdávají dary do kúta šestinedělce s takovým vzkázáním: Zkázali vás tatínek a maminka (strýček a tetička) pěkně pozdravovat a posílají vám pár božích milostí (trdelníků). – No dyť si s nama nemuseli takovou škodu dělat, a že jim pěkně děkujeme, a zkaž jich taky pěkně pozdravovat, děkuje šestinedělka. Prázdné mísy jim hned vrátí zavázané a na jednu z nich položí tringelt, 20–50 kr.

První zásilka staromódní se skládá z vařené slepice, lukšové polívky a koláčů.

Druhá opět z lukšové polívky, vařeného hovězího masa s omáčkou, koblihů a vína.

Po třetí posílají smažená kuřata, trdelníky pečené nebo smažené anebo boží milosti a víno.

Po čtvrté před úvodkama živou drůbež, cukr, syrovou kávu, bábovku i maso syrové.

Chudé ženy si posílají vzájemně buď bábovky, nebo koupí za 20–40 kr. rohlíků, spaří je mlékem, posypou skořicí a cukrem a „taky se děti kmotřenčiny najijú“.

Máš lukšu na bradě, posmívají se sourozencům novorozeného dítěte v době, kdy se k nim nosí do kouta.

Na peřinku posadíjú svobodnýho chasníka, dyž tak vpadne do domu, kde je ženská v kútě. To babka z nena-danej chmac ho a lap s ním na peřinku. Pokáď nedá na sladkú, nesmí stat. V Rakvicích a v Kobylů to ešče zachovájú.

Křtiny. Naša dcera napřed slibúvala, že si nás za kmotrů zavolá, a potom, dyž došlo co k čemu, o nás nevěděla. A to nám bylo líto, stará celej deň ležela na lavce a bečela a já sem flašu vína, co sem pro nich nachystal, celú vypil zlostů a lítostů, k temu sem zajídal 6 kilo pečenyho masa. Měl sem ho už na křtiny pro dceru štelovaný, a dyž ty tak, dyž ty sis vzal kamaráda z vojny za kmocháčka, nech ti včil kamarád aji maso kúpí.

Indá to diťátko tak nenastrojily jak včilkej. Je pravda, pupinky nebyly laciný. Patysový lebo z nejakých barevných vlněných odstřížků to ty krejčířky šijávaly, celú čepičky vyparádily pantlama a navrchu frčiska veliký, to bylo velice svěčný. Ale to už ju mělo to dítě jak dlúho na svátek. Ná potom kanafasovú cíšku, haraskovej poviják

a už to bylo nastrojený. Potom později dávaly ke křtu kartúnový cíšky a starý pantle za poviják. Prostiradlem kartúnovým lebo bílým vyšívaným se kmotřenka odíla s dítětem a zakryla ho cirkasovým hrubým šátkem.

Včil všechno bílý čepičky, v nich navlečený pantličky, bílý peřinky, chlapečkovi dajú modrú širokú pantlu za poviják, děvčátkovi růžovú, to už potom lidi v kostele u křtitelnice poznajú, estli je to chlapec lebo děvčica.

Ani se s tým neodějú, enom to zakryjú hedbávným lebo cirkasovým šátkem.

Do vínku dávali indá stříbrnú dvacítku, včil jak kdo može, rynšćák lebo aji pětku.

Když kmotři s dítětem sú do kostela vypravení, pokropí babka diťátko aji matku svěcenú vodú.

Dyž rodiči si nejaký míno pro diť vyvolijú, třeba po rodičech lebo bár po kem, tož to řeknú kmotrom alebo to nechajú kmotrom na vůli. No kmotřenko, už to na vás odevzdáme, abyste nám donesli z kostelíčka, co chcete, Kačenku lebo Mařenku, jak je vaša vůla. Ná my, co my, uděláme, jak vy, kmotřenko, chcete, upejpá se kmotra.

Včil si všelijaký ty ména vymýšľajú alebo křtijú podli kalendára a už se aji stalo, že kmotři, donďa z kostela s tým dítětem, živú mocú si vzpomnět nemohli, jak mu nakřtili.

Kolikrát se aji panáček na to zlobijú.

Nejvəc dávajú tyto mína: Jan, František, Josef, Kateřina, Marie, Františka.

Křtiny odbavili za starodávna huzenú polívkú, huzeným masem, knedlama a máčků. Tí kór chudobní dali třeba enom tvaroh s putrú lebo sýr. K pitú dávali u bohatých víno, u chudobných gořalku. Včil chystajú věc, nekde to odbavijú jedným vrzem, nekde, ale už málokde, dělajú křtiny aji slavnej úvod. To bývá truc svatby hrubej, dělajú s tým úvodem nekde velký orací.

Slaví-li jen křtiny hostinou, dostaví se jen kmotr s kmotrou. Slaví-li se hostinou křtiny i úvod zároveň, přijdou k hostině jen kmotřenky, a i ty, co nosily do kúta.

Jindy, byla-li hostina slavná při úvodě, přišli muži i ženy ze všech domů, z nichž bylo do kouta nošeno.

Úvod. V nekerých dědinách, třeba v Bořeticích a v Pavlovicích, ide za šestinedělkú enom kmotřenka okolo oltá-
řa. V Kobylú a v Čejkovicích idú všecy, co posílaly do
kúta, a prosijú aji kamarády, aby šli za něma okolo oltá-
řa. To naši maminka, dyž měli it na úvod, mě hnali
k Šumickej lebo k Bednáříčce. Di k Šumickej a k Bed-
náříčce, říkávali, že jich maminka prosijú, aby šli za něma
do kostela. To jich ide v tem Kobylú celej hůf, čím víc,
tím prej jak by ji dali věci čestí.

A v tech Bílovicích, dyby enom na talířku do kúta posla-
la, už se sype okolo oltá-
řa.

Kmotřenka, co nesla na rukách, ide napřed za kútnicí,
za nů zas ty kmotřenky, co jim šestinedělka nosila na
rukách, alebo kmotřenka, kerá šestinedělku nosila, ná
potom všecko ženský, kmotrstvo a sestry, švagrový,
kamarádky, no všecy ženský, co nosily do kúta.

Zmrhalka musela indá, než šla okolo oltá-
řa, stát před
kostelem a říkat: Já sem se nezachovala. Potom jí dali
před oltářem malušenkej kúščíček svíčky, div se nepo-
pálila. Včilkej nekerý takový ani nendú na úvod alebo
idú bez dítěte, jak kerá chce. Uvedená okolo oltá-
řa není
žádná z nich, leda míno bylo, že byla v kostele.

Umřelo-li maličký před úvodem, tož mosela šestine-
dělka pod pažú nest na úvodě bílý prostiradlo, jak šla
okolo oltá-
řa.

Mrtvú šestinedělku jindy nenесли do kostela, to došli s ňů ke kerchovu, panáček nad ňů říkal a kmotřenka se svíčků obešla truhlu. Dyž ostalo po ni maličký, měla ho kmotřenka v rukách. Bílý prostiradlo, co měla za chůvku při křtu, leželo na truhli šestinedělky, a až panáček poříkali, teprů ho ženský sdělaly. Truhlu potom panáček pokropili a potom chuderku hned pochovali.

V Kobylů uváděli pod věžů, včil už jich všady nesů do kostela.

Čím se krmí nemluvnata.

– Marjáno, poď sem, jak prej ošetřujem malý děti?

– A co mysljů, že títok lidi včil se s tým možů extrátovat? Kde by na to nastačili, tolej mlíka kupovat? Dyž tak máme to dítě při prsu a nestačí mlíka, dá se mu, co je: herteplovica, fazulovica, kmínová polívka alebo na sádle na řídko usmažený vajíčko. Dítě se navalí a běhá to do třech štvrtí roku jak stupan. Vijů, to je všecko na zvyku! Lebo lukše omaščený, to je neco obzvláštního pro dítě při prsu. Nekerá panička by se zbřídila, dyby ji chcel dítě tak nakrmit. Cumle už včil přestávajů, ale ešče, dyž to nemajů kdy chovat, tož temu uvážů cumel a ono to leží. Co sú tak ty možnějši, kúpijů cucek, mlíka majů od kráv lebo od kozí dost, tož to děti taky rádi. Aji moc dávajů kafé s rohlíčkem alebo na talířek mlíka a rohlíček do toho, požvýchajů a to je dobrý pro ty maličký.

Krupicu na mlíku taky pro ně vařjů a hovězí polívečku, to si pošmakajů. Aji temu dávajů rmenkovů vodu ocukrovanů, to prej dobře spí. A lidi! Jednú ten náš kluk, jak byl u prsa – šak toť ide ze škoле, bude mu dvanást roků – ne a ne spat. Chodila sem jak mátoha slabá. Tak co s tebů, knote? Uvařila sem mu makůvku, a bože, ono

zavdy = méně než často a více než někdy
zbílko = stéblo
zglgat = zhltnout
zgrúlat, zgúlat = vyváleti, svinouti
zhakovat = odrazovati
zmestovat = potlačiti hrozny mestůvkou
zmrhalka = svobodná matka
zňátřit = zpozorovati
zračno, bylo zračno = bylo vidět
zúlat = válet
zvandrovat = sebrati, uslyšeti: kdes to zvandroval
zvěř = úvěř

žamlat = žebřit
žigla = podlouhá truhla s přihrádkami
žingla = jehlice na navlékání

OBSAH

Předmluva autorky	7
OD KOLÉBKY DO HROBU	9
Dětství	11
Od lásky k manželství	68
Práce a odpočinek	109
Nemoci. Smrt	165
HOSPODÁŘSTVÍ	207
OBEC	279
ODKAZ MINULOSTI	305
Lidské dokumnty Augusty Šebestové	417
Předmluva ke druhému vydání knihy (1947)	421
Ediční poznámka	424
Slovníček	427

Augusta Šebestová
LIDSKÉ DOKUMENTY
a jiné národopisné poznámky

K vydání připravil a redakční péči opatřil Michal Huvar
Slovniček sestavila Pavla Antošová
Obálku navrhlo a knihu graficky upravilo DTP Sursum
Vydalo nakladatelství Carpe diem
jako svou 147. publikaci
v Brumovicích roku 2011

Vydání čtvrté
(v Carpe diem druhé)

www.carpe.cz

Knihy, CD, DVD a e-knihy si můžete objednat na adrese:
Carpe diem, 691 11 Brumovice 175
tel.: 737 444 221
e-mail: carpe@carpe.cz

ISBN 978-80-87195-48-2